

Vakantiefoto

Marian Spier, onder meer sociaal ondernemer en oprichter van TEDxAmsterdamWomen, ging in 2019 samen met een goede vriendin drie weken naar Ghana. Het werd een spirituele reis.

Door Maud Beucker Andreae

‘De tranen stroomden over mijn wangen’

‘**U**it het niets begon ik te huilen. Het was 's ochtends, ik zat samen met mijn vriendin aan het ontbijt in ons hotel in Accra. De tranen stroomden over mijn wangen, zonder dat ik precies wist waarom. Alles ging tenslotte goed; zakelijk en privé ging alles voor de wind, er waren geen problemen. De vorige dag waren we naar Elmina geweest, naar een kasteel aan de Gold Coast van Ghana, waar ooit slaven werden verkocht en vanwaar ze werden vervoerd naar landen als Suriname. Een gids had ons verteld hoe dat in zijn werk was gegaan. Ik weet nog dat ik op zo'n ouderwets kanon zat en het tot me doordrong hoe heftig dit moet zijn geweest voor al die mensen. Ken-

nelijk kwam de emotie daarover de volgende ochtend.’

Thuisgevoel

‘Een paar maanden eerder had ik een DNA-test gedaan, om erachter te komen waar mijn wortels precies liggen. Als creoolse Surinamer wist ik dat mijn wortels ergens op het Afrikaanse continent liggen. Ik was al eens in Senegal geweest, op Gorée, een eiland vanwaar de Senegalese slaven werden vervoerd naar de Oost en de West. Behalve dat ik het een indrukwekkend verhaal vond, voelde ik er destijds geen emotie bij. Zo anders was het in Ghana. Ik merkte het verschil ook fysiek. Ik heb zoveel gereisd, maar nooit had ik buikgriep of iets dergelijks; in Accra ben ik enorm ziek geweest, met hoge koorts en overgeven. Ook frappant: in Senegal

vroegen ze steevast “Waar kom je vandaan”, ze zagen dat ik buitenlands was. In Ghana daarentegen begonnen ze tegen me te praten in hun eigen taal. Ze namen aan dat ik een van hen was. En hoewel ik de uitslag van de DNA-test nog niet had, begon ik hetzelfde te geloven. Ik voelde me thuis in Ghana. Er was zoveel herkenbaar. Hoe de mensen zich bewogen, de kruiden die ik rook, het eten dat ik proefde. De Ghanese keuken bevat veel

gember, net als veel Surinaamse gerechten. Voor mij was de reis al met al een spirituele ervaring.’

‘De volgende dag, op het strand van Accra, raakten mijn vriendin en ik aan de praat met een lokale man. Hij vertelde zelf afstamming te zijn van slavenhandelaren. En dat de stammenoorlogen destijds uitmaakten wie de winnaars waren en wie tot slaaf gemaakt werden. Zijn familie en vele anderen zagen mensen van de verloren

stammen als handelswaar en verkochten ze door aan de witte mens. En hoewel de verkopers niet wisten welke gruweligheden zich zouden afspelen op de plaats van bestemming, moeten ze wel een vermoeden hebben gehad, zei hij. Het verhaal van deze man compleeteerde voor mij de geschiedenis van slavenhandel. Het was zo veel complexer dan ik in de studieboeken had gelezen.’

‘Vorig jaar ben ik voor werk

Marian Spier in Accra, Ghana voelde meteen vertrouwd voor haar.

MARIAN SPIER (51)

is geboren in Amsterdam en opgegroeid in Suriname. Ze woont in Den Haag. Haar boek ‘Impact – Lessen in persoonlijk en zakelijk leiderschap’ komt in november uit.

Iamarian is haar consultancybedrijf, dat zich richt op onder meer cultuurverandering voor techbedrijven en sociale gevolgen van grootstedelijke ontwikkelingen.

Vorig jaar heeft ze FEM-Start opgericht, een onlineplatform voor vrouwelijke ondernemers.

Plannen voor deze zomer? ‘Omdat ik mijn moeder, die in Suriname woont, al twee jaar niet heb gezien wegens de pandemie, ga ik haar bezoeken.’

terug geweest naar Ghana. Ik heb daar een programma opgestart voor vrouwelijke ondernemers, en kreeg daarom een uitnodiging van de Nederlandse ambassadeur. Inmiddels had ik de testresultaten gekregen; 70 procent van mijn wortels bleek inderdaad West-Afrikaans te zijn, waarvan een groot deel Ghanees.’

‘Tijdens de bijeenkomst op de ambassade stond ik op het podium met de vrouw van de vice-president van Ghana. Het was voor mij hét bewijs dat je geschiedenis niet bepaalt wie je bent of wordt. Als afstammeling van slaven stond ik daar toch maar mooi met *the second lady*, zoals zij zichzelf gekscherend noemde, op een podium. Ik voel geen haat of boosheid jegens het verleden. Het maakt mij eerder vastberaden om er wat van te maken.’ □

‘Er was zoveel herkenbaar in Ghana. Hoe de mensen zich bewogen, het eten dat ik proefde’

‘Het verhaal van deze man compleeteerde voor mij de geschiedenis van de slavenhandel’